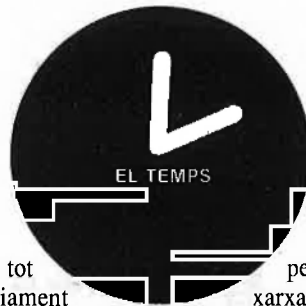

Alemanya és gran

Hi ha un "problema alemany" o no hi ha un "problema alemany"? O, dit d'una altra manera, ¿el problema alemany era la divisió, o el problema començarà amb la reunificació? Aquesta és la pregunta que els governs —secretament— i la premsa i l'opinió pública europea —públicament— no paren de fer-se d'ençà que la nova Alemanya Gran s'anuncia com un fet imminent. A partir del primer de juliol, començarà a quedar sense sentit ni contingut aquella frase que resumia l'ambigüitat i la por, en aquest cas dels francesos: "Ens estimem tant Alemanya, que preferim que n'hi haja dues".

Perquè dues Alemanyas, a pesar de la força creixent d'una d'elles, no feien una Alemanya Gran. I ara, amb la vista posada en la unió monetària i econòmica del primer de juliol, la mirada dels europeus s'ha fixat en un tema obsessiu: la magnitud, el volum, la potència de l'Alemanya unida. Una magnitud tal, que pot significar el desplaçament del centre de gravetat d'Europa. França s'havia acostumat a pensar-se com a centre, al voltant del qual, i amb un pes equivalent, hi havia una Gran Bretanya postimperial, una Alemanya pròspera però limitada, i una Itàlia que no era cap competència real per a la centralitat francesa. La nova Alemanya pot capgirar tot això, i desplaçar el centre efectivament cap al centre: a l'est, els països eslaus i danubians, que necessàriament s'hauran de reintegrar a Europa passant per Alemanya, si més no pels imperatius de l'economia, del mercat i del finançament. I a l'oest, allò

que fins ara es pensava com l'autèntica Europa, l'Europa estrictament occidental.

Una Alemanya gran, en tot cas, no ha de ser necessàriament una "Gran Alemanya", la *Grosses Deutschland* de Bismarck o de Hitler. El retorn d'una Alemanya gran és, simplement, el retorn a una constant en la història d'Europa: Alemanya —en forma d'Imperi Germànic, o d'immens conjunt de ciutats principats— fa més de mil anys que és gran, i voler-la reduir a una posició menor i marginal ha estat només un dels efectes, transitori, de la bogeria hitleriana.

L'Europa de l'Atlàntic als Urals de què parlava De Gaulle tindrà inevitablement el seu centre a Alemanya. Per raons de geografia, però també per raons d'economia, de cultura i d'història. Alemanya és gran perquè ho ha estat sempre, i era anti-natural que deixara de ser-ho.

TGV: economia i política

El president Mitterrand ha afirmat que la implantació de la xarxa de trens de gran velocitat pot representar una revolució en les comunicacions. Equivalent a la que va representar en el seu temps la primera xarxa de ferrocarrils, l'aviació comercial, o la construcció d'autopistes. Les àrees que queden fora d'aquesta nova xarxa, quedaran també fora dels gran eixos d'intercanvi

europeu. Quedaran, simplement, com zones marginals i perifèriques.

Com que la connexió de la península Ibèrica amb aquesta xarxa futura passa necessàriament per França, els punts i les línies d'aquesta connexió s'han convertit en un tema crucial per al nostre futur. El govern francès ja ha expressat el seu projecte de fer arribar, prioritàriament, el TGV als Pirineus a través de Perpinyà i en direcció a Barcelona. El govern espanyol encara no ha pres cap decisió: encara dubta si és prioritari anar de Madrid a París per Irun o per Barcelona. Perquè el govern espanyol, evidentment, pensa en termes de Madrid, i en termes d'un eix *espanyol*.

Aquest eix, i ací rau el perill, serà Sevilla-Madrid-Barcelona, o serà Sevilla-Madrid-Irun, o bé a llarg terme seran tots dos. I en aquest eix espanyol València queda fora. Les consideracions econòmiques sembla que són secundàries: si foren el factor determinant, ja fa temps que estaria decidit que la primera línia del TGV hauria d'entrar per Barcelona i arribar almenys fins a València. Per la simple raó que aquesta línia és la que ofereix majors perspectives de trànsit, per tant d'ús del nou mitjà.

Si Barcelona queda fora de les prioritats inicials espanyoles, i si València queda exclosa definitivament de la xarxa del TGV, les raons no seran econòmiques ni tècniques, seran estrictament polítiques: les que deriven d'una certa *idea d'Espanya*.